OAMENI DE ȘTIINȚĂ, ARTĂ ȘI CULTURĂ — MARI CAMPIONI SPORTIVI

Pedanții și ironicii vor zîmbi... „Cum, au existat campioni sportivi care au ajuns oameni de știință, artă sau cultură ? Dați-ne măcar un exemplu".

Vă vom da zece, nu unul...

Cine nu a auzit de **Fridtjof Nansen** și nu a admirat emoționantele lui călătorii de mare îndrăzneală și tenacitate ? Om de știință, naturalist și cercetător polar, F. Nansen, laureat al premiului Nobel în 1922, rămîne în istoria lumii prin cele două temerare expediții, Groenlanda (1888) — 560 km în timp de 65 de zile, la —50° și la o altitudine uneori de 2.700 m., și Polul Nord (1893) — atingerea celui mai înaintat punct (86°15' lat. nordică) la care a ajuns vreodată omul. In aceste expediții Nansen a folosit schiurile care nu o dată, lui și însoțitorilor lui, i-au salvat viața !... Cum a învins Nansen oboseala și dificultățile atîtor mari încercări ? Prin voința sa excepțională, desigur, dar și prin experiența sa sportivă, căci Nansen, în tinerețe, a fost de 12 ori campion al țării sale la schi fond și o dată, chiar, campion mondial de patinaj viteză.

Dacă nordul cu climatul și concepția lui de viață a putut oferi astfel de exemple, cazul lui **Nils Bohr** e parcă și mai elocvent. Marele fizician danez, laureat și el al premiului Nobel, a jucat ani de-a rîndul centru atacant în echipa de fotbal a țării sale.

O plăcută surpriză am avut citind recent viața lui **Jolliot-Curie** și el laureat al premiului Nobel pentru fizică. Încă din anii de școală, Jolliot devine un mare pasionat al sportului. De fapt primul său premiu a fost la... gimnastică. Jolliot se remarcă la fotbal, pe care îl va juca atît de bine că ar fi putut alege, o spune singur, între cele două pasiuni ale vieții sale : știința și fotbalul. La 17 ani, încă elev fiind, este selecționat și joacă în echipa Franței de juniori care întîlnește Anglia, la Amiens. Educației din tinerețe îi va rămîne credincios toată viața. Neobositul cercetător atomist și luptător pentru pace, Jolliot Curie se devotează în timpul liber schiului, pescuitului și (mirați-vă) jiu-jitsului.

Iuri Gagarin, întîiul cosmonaut al lumii, nu este numai un dîrz și curajos aviator, ci și un pasionat de cărți, muzică și sport. Deși mic de statură, Gagarin încă din anii de școală devine căpitan al echipei de baschet. Zborul în cosmos îi cerea calități deosebite și pregătire excepțională. Ce altceva decît sportul putea să i le asigure.

„La creșterea mea ca aviator și luptător aerian a contribuit și sportul, pe care l-am practicat în mod regulat — ne mărturisește Gagarin în cartea sa „Zborul spre cosmos". **Iarna făceam schi și patinaj, iar vara atletică ușoară și baschet. Baschetul îmi plăcea pentru că este un joc viu, care cere agilitate și pentru că în timpul acestui joc domnește totdeauna un spirit de întrecere colectivă. Aruncarea mingii la coș din mers și din salt dezvoltă agerimea ochiului, face ca mișcările întregului corp să fie precise și coordonate. Mai sînt și alte jocuri tot atît de interesante și folositoare, dar eu, ca un vechi entuziast al baschetului, mă folosesc de acest prilej pentru a spune că, după părerea mea, baschetul este cel mai frumos joc. Tenisul este și el foarte folositor fiindcă cere rezistență, ochi ager și inteligență, și-apoi are calitatea că poate fi jucat din copilărie pînă la o vîrstă înaintată".**

In țara noastră găsim de asemenea exemple concludente. Maestrul **Mihail Sadoveanu** a fost un foarte tare jucător de șah, fondatorul Federației Romîne și al uneia din primele publicații de specialitate. O deschidere de șah poartă numele marelui scriitor. Iar dr. **Panait Sîrbu**, apreciat medic, șeful unei clinici de maternitate din București, adept al nașterii fără dureri și a muzico-terapiei, a fost pînă nu cu mulți ani în urmă, unul din cei mai buni călăreți ai țării.

Un exemplu la fel de convingător rămîne inginerul constructor și temerarul **Aurel Vlaicu**, căruia aviația lumii și aviația noastră îi datorează cîteva recorduri de mare îndrăzneală și victorii internaționale de preț la concursurile de aviație în țară și peste hotare.

Păsind în literatură să-l citățm pe **Jean Giraudoux**. Cel mai valoros dramaturg francez contemporan, mort acum cîțiva ani, a fost în tinerețe campion școlar cu 50,2 sec. pe 400 m plat, jucător și apoi pasionat spectator de fotbal, căruia i-a dedicat de altfel și o antologie literară, intitulată simplu, „Fotbal".

In sfîrșit, aviatorul de glorie încă neapusă, **Antoine de St. Exupéry** (și noi încadrăm aviatorii în marea familie a sportivilor) a devenit cu cărțile lui simple, dramatice, care l-au entuziasmat pe Iuri Gagarin, scriitor și nu unul din cei puțin prețuiți. De altfel A. de St. Exupéry este tradus în multe țări și una din cărțile sale („Zbor de noapte") a și fost ecranizată.

La noi cîteva exemple : **Demostene Botez**, jucător de oină în tinerețe, în echipa Liceului Internat din Iași și autorul cărții „Bucuria tinereții", un roman al oinei, și **Eugen Barbu**, romancierul și reporterul pe care anii de portar de fotbal la o echipă sindicală și pasiunea de spectator fotbalist, l-au făcut să scrie cel mai bun roman sportiv romînesc de pînă acum „Unsprezece".

Dan Deșliu a făcut box de performanță iar poetul **Tudor George** rugbi, sport în care are calificarea de antrenor. Să nu uităm de asemenea generația care vine, ca să ne exprimăm sportiv, și din rîndul căreia sigur cîțiva vor păși și în arena literară.

Și acum arta. O parte din exemple sînt cunoscute, altele inedite. Despre **N. Ozerov**, mai mult de zece ani campion unional de tenis, se știe că este un foarte bun și aplaudat actor la Teatrul Mare Academic din Moscova. Așa cum **Evgheni Abalakov**, temerarul cuceritor al piscurilor din Caucaz, Pamir, Tian-Șan este un apreciat sculptor.

Actorul de film **Eroll Flynn**, de neuitat în „Pentru patrie" și convingător în Jim Corbett (Viața unui boxer celebru), a fost într-adevăr boxer, și încă foarte bun, campion olimpic la categoria mijlocie, la Olimpiada de la Los Angeles în 1932.

Nimic nu-l împiedică pe maestrul de șah **Smislov**, fost campion al lumii, să fie și cîntăreț sau pe **Taimanov** să dea concerte de pian. Așa cum în trecut, șahul n-a ratat cariera diplomatică a cubanului **José Raul Capablanca**, o glorie a șahului mondial, care a fost ministru plenipotențiar al țării sale la Petersburg, Washington, Madrid și alte capitale.

Artistul poporului **George Vraca** a jucat rugbi în echipa națională care a întîlnit Franța în 1924 la Paris. **Ascanio Damian**, decanul facultății de Arhitectură, a fost și el internațional de rugbi, așa cum **Dorin Dron**, doctor în drept, actor de teatru și film, a fost un bun fotbalist și excepțional portar de hochei în echipa țării pe care a reprezentat-o de nenumărate ori.

Sculptorul **Eugen Ciucă**, cel care a ornat cu atîtea statui expresive parcul Dinamo și care a expus nu o dată lucrări la expozițiile de stat a fost încă din tinerețea sa clujeană gimnast, atlet și mai apoi pasionat hocheist, sport pe care l-a practicat și la București, la pînă peste treizeci și cinci de ani, în echipa Științei.

Sportul este evident un fenomen de cultură, un factor însemnat al educației comuniste. Sportul înseamnă sănătate, tinerețe, longevitate. El ne înarmează pentru profesiune și viață. Stadionul cere celor care se întrec pe el pregătire, caracter, inteligență, îndrăzneală, prietenie, entuziasm. Și ce altceva cere viața sau o profesiune în care să devii mare, mîndrie a țării tale și a omenirii progresiste !?

VIRGIL LUDU

MAGAZIN sportiv SP

Prima victorie

La intrarea pe terenul de atletism din parcul „23 August" există o statuie : un discobol alb.

Copilul s-a apropiat, a șovăit puțin sub portal și s-a furișat pe lîngă statuie, cu teamă, de parcă l-ar fi fugărit călărețul de aramă. Abia cînd a ajuns în spatele discobolului, s-a simțit mai liber și l-a întrebat pe primul întîlnit:

— *Se poate să mă înscriu la atletism ?*

— *Cîți ani ai ?*

— *La 13 mai am să am 11. Mi-a spus băiatul acela că trebuie să am 12, dar poate că se poate...*

— *Ai fost vreodată la atletism ?*

— *Nu.*

— *De Iolanda Balaș ai auzit ?*

— *Da. A sărit 1,91. Tine recordul mondial.*

— *Și de cine ai mai auzit ?*

— *De Brumel... A sărit 2,26 m.*

— *Vrei să sari și tu ?*

— *Nu. Eu vreau să fug.*

— *Joci fotbal ?*

— *Așa, în curte. Dar știu să înot. Am învățat la Recolta.*

— *Ce record ai ?*

— *Un minut și șapte secunde în latul bazinului, dus și întors.*

— *Bravo. Dar de ce ești așa de încruntat ? Parcă ai fi șahist.*

— *Joc și șah. Il bat pe tata.*

— *Probabil că știi și teorie.*

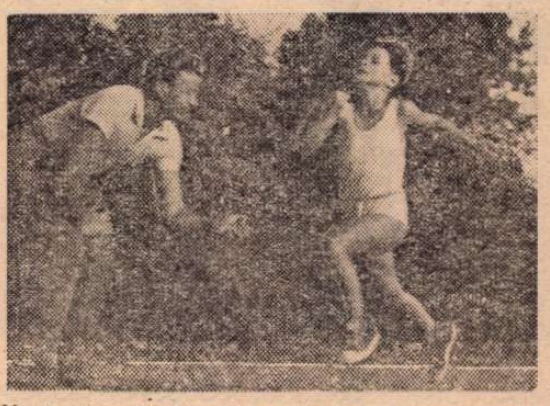

Micul Alexandru Lucaci în prima cursă cronometrată a vieții sale

Foto : P. Romoșan

— *Din poze.*

Cronometrul antrenorului fixează 7,7 secunde. Micul atlet respiră greu și imploră verdictul.

— *Destul de bine.*

„Destul" are, însă, un efect dezastruos. Bărbia cea mică anunță lacrimi.

— *Să știți că pot și mai bine. M-am împiedicat. Vreți încă o dată ?*

— *Hai să te văd.*

Copilul aleargă cu puterea disperării.

Antrenorul Ghidu anunță solemn :

— *7,3 ! Mult mai bine. Cererea atletului Alexandru Lucaci e primită. Pentru astăzi — 400 de metri alergare ușoară. Mîine — antrenament la orele 16.*

... Copilul plînge și rîde printre sughițuri.

— *Sigur. Știu să fac mat și „schuster-mat" !*

O fată blondă rîde. Copilul nu-i acordă nici o atenție.

— *Cum te cheamă ?*

— *Alexandru Lucaci.*

— *Pe mine mă cheamă Nicolae Ghidu și sînt antrenor de atletism.*

Copilul face ochii mari și întreabă cu glasul sugrumat :

— *Mă primiți ?*

— *Să vedem ce poți. Am să te rog să alergi 40 de metri.*

Copilul se duce la start și — surpriză ! — îngenunchează pe linia albă, ca Moina.

— *De unde știi că trebuie să stai așa ?*

IOAN CHIRILĂ

VARIETĂȚI

O FAMILIE DE SPORTIVI

In localitatea Caudry din nordul Franței există o echipă de polo foarte originală: toți jucătorii ei se numesc Vanpoulle și sînt membri ai aceleiași familii. Singura fată din această familie este și ea folosită în... ținerea contabilității echipei.

DE-ALE FOTBALULUI...

De-a lungul anilor, multe întîmplări amuzante s-au petrecut pe terenurile de sport și, cu deosebire, pe cele de fotbal, sportul nr. 1 pe aproape toate meridianele lumii.

Un caz care îmbogățește anecdotica sportivă s-a întîmplat, recent, la Taxenvallen, o localitate din Suedia. La un moment dat, în cursul unui meci de fotbal, arbitrul a fluierat și chemîndu-l pe căpitanul echipei locale i-a făcut semn să părăsească terenul. El și toți coechipierii lui !

Cum partida avusese pînă atunci (min. 73) o desfășurare normală, spectatorii au năvălit pe teren, cu gîndul de a se... răfui cu arbitrul care luase o sancțiune atît de gravă și cu totul nemeritată împotriva echipei locale. Lucrurile s-au lămurit însă la timp: în oraș luase foc o casă și era necesară intervenția urgentă a pompierilor, care nu erau alții decît fotbaliștii echipei gazdă...

Noroc că localnicii conduceau în momentul acela cu 3—0 și deci practic lupta sportivă era încheiată. Altfel, ar fi ars toată casa !

UMOR: Spectacolele zilei

„Nimeni nu știe nimic" = Începutul campionatului.

„Plăcerile orașului" = În autobuz, spre meci.

„Omul cu pantaloni scurți" = Jucătorul de fotbal.

„Plecat fără adresă" = Șutul lui Oaidă.

„Planeta furtunilor" = Tribunele.

„Băieții noștri" = Echipa Viitorul.

„Absență îndelungată" = Crișana Oradea.

„Un om trece prin zid" = Ozon, la executarea loviturilor libere.

SANDU MARIAN

IN PATRU rînduri

Pînă în min. 32 jucătorii Minerului n-au tras nici un șut la poarta Științei Cluj.

Portari, vreți o odihnă foarte bună
Care să vă fortifice ca fierul ?
Rugați pe antrenori ca să vă pună
In poartă.... cînd e meciul cu Minerul !

A. Pop, arbitrul meciului Știința Timișoara—Progresul, a lăsat nesancționate o serie de duritățl.

Această slabă comportare
Apare lesne de-nțeles :
Cum soarele bătea cam tare
El... închidea ochii ades

V. D. POPA

Fără cuvinte
Desen de H. ȘTEFĂNESCU

INSTANTANEU...

— Parodie după „Accelcratul" de G. Topîrceanu —

Peste pomii ce-nconjoară
Stadionul liniștit,
Mii de raze-a asmutit
Soarele torid de vară.

Sus pe cer, abia s-arată
Cîte-un norișor... o pată !

Glasuri mici de păsărele,
De căldură toropite,
Din frunzișurile grele
Abia se fac auzite.

Dormitează-acum și ele
Lîngă florile-ofilite.

Dar în zare.... deodată,
Se desprinde-n larg un zvon
Depărtat și monoton,
Cuprinzînd aleea toată.

Ca un murmur lung de ape
Crește, vine mai aproape...

Fulger ! Trăsnet de furtună,
La tribune dă ocol :
Zguduind pămîntul, tună
Mii de voci ce strigă : ...GOOOL ! ! !

★

A trecut !... Și în tăcere,
Se destramă !... Scade... Piere !

Iar în urmă-i alarmate,
Păsările din tufișuri
De prin tainice-ascunzișuri,
Se ivesc pe jumătate...

Cine-i ?... Ce-i ?... Ce-a fost pe-aici ?
Ciripesc cu glasuri mici
Cinteze și pitulici.

Doar un pui de pițigoi
Intr-un vîrf de pom pitic,
Stă cu penele vîlvoi
Și făcînd pe supăratul :

— Ce să fie ?... Nu-i nimic...
A-nceput campionatul !

MINA PAPAGHEORGHE București

Poșta Magazin

ADRIAN CHIFU, COMUNA SILIȘTEA.— 1) „Știam că fotbalistul Bărbulescu, care a apărut în ultimul timp în formația Steagului roșu, fusese suspendat pe doi ani de fostul său club, C.S.O. Craiova. Oare argumentele pe care le-a „pus la bătaie" C.S.O. în legătură cu suspendarea lui Bărbulescu n-au fost îndeajuns de puternice ?" **Ba da ! Dar tot C.S.O. a găsit argumente și mai puternice pentru a i se... ridica suspendarea ! 2) Nu se acordă gol decît dacă mingea a depășit linia porții cu întreaga ei circonferință. 3) Terenul de fotbal trebuie să fie de formă dreptunghiulară și să aibă următoarele dimensiuni : să fie lung de cel mult 120 m și de cel puțin 90 m ; să fie lat de cel mult 90 m și de cel puțin 45 m. Pentru meciurile internaționale lungimea va fi de 100—110 m, iar lățimea de 64—75 m.**

SARA EMANOIL, COMUNA SIBOT. — Dv. vă contrazîceți cu cei din Cugir ? Ați pierdut : Cugirul a avut în anul 1955 echipă în categoria B. Formația din Cugir a retrogradat și în anul următor a activat în cadrele Diviziei C.

DUMITRU PALANGA, CONSTANȚA. — Constantin Dinulescu, noul dv. concetățean, a împlinit în aprilie 31 de ani. El este originar din București. A jucat de 4 ori în echipa noastră națională de fotbal. Prima oară în octombrie 1958 — deci la vîrsta de 27 de ani și jumătate — în meciul de la București cu reprezentativa R. P. Ungare, în care noi am condus pînă în min. 76 cu 1-0, prin golul marcat de... Dinulescu. Au cîștigat pînă la sfîrșit fotbaliștii unguri, cu 2-1.

CORNELIU DOMOCOS, VADU CRIȘULUI. — 1) Sanda Grossu a fost mai mult timp suferindă. Acesta este motivul pentru care n-a luat parte decît la cîteva concursuri, obținînd rezultate modeste. 2) „Se poate omologa un record republican de atletism realizat în cadrul unui concurs raional sau comunal ?" **De ce nu ! Trebuie doar să se respecte condițiile regulamentare, să existe cronometrori, arbitri etc. Altfel ne pomenim că sînt bătute nu numai toate recordurile republicane, ci și cele europene și mondiale !**

ALEXANDRU BARABAS, SARDUL NIRAJULUI. — Clasamentul definitiv al campionatului mondial de fotbal din Chile ? Cei pe care îl știți : 1. Brazilia, 2. Cehoslovacia, 3. Chile, 4. Iugoslavia. In continuare nu se poate stabili nici un clasament, întrucît n-au avut loc meciuri de baraj.

CORNEL IORGULESCU, GALAȚI. — Copii III de la Progresul București este fosta aripă dreapta a Rapidului. Plecînd de la Rapid, el a jucat o vreme la Industria Sîrmei-Cîmpia Turzii, în categoria B. El a fost la un moment dat o mare speranță. A și fost selecționat de 3 ori în prima reprezentativă a țării. Viitoarele lui jocuri la Progresul vor arăta cine s-a... păcălit : Progresul, Industria Sîrmei sau Rapid ?

NEACSU DUMITRU, CONSTANȚA. — 1) Echipa Viitorul, introdusă în campionatul categoriei A de fotbal, are același regim ca și celelalte echipe cu care se întrece. Deci, poate deveni și campioană ! 2) Antrenorii Viitorului sînt Gh. Ola și Bazil Marian.

VALER SUBA, COMUNA SURDUC. — Dintr-o aruncare de la tușă nu se poate marca un gol direct. Dacă mingea intră în poarta adversă este, din nou... aut.

VASILE MITRESCU, CONSTANȚA. — 1) Petrolul a jucat în „B" în anul 1953. 2) Înainte de a veni la Petrolul, Frații Munteanu jucaseră la C.C.A. (în echipa de tineret). Începuturile lor fotbalistice au avut loc însă la Bistrița. 3) Știința Timișoara n-a cîștigat niciodată campionatul țării la fotbal. E și o performanță dificilă ! Ceea ce i-a fost mai ușor, a reușit : a... retrogradat în anul 1951 și în ediția 1958—1959! Cele mai bune performanțe? În 1950, 1956 și 1957—1958: locul III.

ION POSTAȘU